

AUDITO ATASKAITA

*Viešoji įstaiga
Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras*

2022 m. kovo 15 d.
Šiauliai

TURINYS

I. ĮŽANGINĖ DALIS.....	3
II. NEPRIKLAUSOMUMAS.....	3
III. AUDITO APIMTIS.....	3
IV. AUDITO ATASKAITOS NAUDOJIMO APRIBOJIMAI	3
V. AUDITO ATLIKIMO METODIKA, APIMTIS IR LAIKAS	3
VI. AUDITORIAUS IŠVADOS MODIFIKAVIMO PRIEŽASČIŲ APRAŠYMAS	4
VII. FINANSINĖS ATASKAITOS IR PASIŪLYMAI JŲ TOBULINIMUI.....	5
VIII. VIDAUS KONTROLĖ.....	5
IX. PASTEBĖJIMAI DĖL SPECIFINIŲ REIKALAVIMŲ, NUSTATYTŲ ATSKIRUOSE TEISĖS AKTUOSE, LAIKYMOSI	6
X. KITI ĮSTAIGOS VALDYMUI SVARBŪS DALYKAI.....	6
XI. KITI FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO SUTARTYJE NUMATYTI DALYKAI.....	7

I. ĮŽANGINĖ DALIS

Mes atlikome VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – Įstaiga) 2021 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų rinkinio, parengto pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus ir finansinę apskaitą LR reglamentuojančius teisės aktus, auditą.

Audito ataskaitoje yra pateikti tik tie reikšmingi dalykai, kuriuos pastebėjome audito metu, ir aptariami audito metu nustatyti Įstaigos valdymui ar priežiūrai svarbūs dalykai. Planuojant ir atliekant finansinių ataskaitų rinkinio auditą nėra siekiama nustatyti visus Įstaigos valdymui ar priežiūrai svarbius dalykus, todėl audito metu paprastai nenustatomi visi tokie dalykai.

Ši audito ataskaita skiriama išskirtinai Įstaigos naudojimui ir negali būti naudojama kitiems tikslams. Ši ataskaita negali būti pateikta jokiai trečiai šaliai be išankstinio rašytinio UAB „IDG auditoriai“ sutikimo, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus privalomus audito ataskaitos pateikimo atvejus.

II. NEPRIKLAUSOMUMAS

Mes patvirtiname, kad teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius, audito įmonė ir partneriai, aukštesnio rango vadovai ir vadovai, atliekantys teisės aktų nustatyta auditą, nepriklausomi nuo Įstaigos pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvoje, ir laikėsi kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu.

III. AUDITO APIMTIS

Audito ataskaitoje yra pateikti tik tie reikšmingi dalykai, kuriuos pastebėjome audito metu, ir aptariami audito metu nustatyti Įstaigos valdymui ar priežiūrai svarbūs dalykai. Planuojant ir atliekant finansinių ataskaitų auditą nėra siekiama nustatyti visus Įstaigos valdymui ar priežiūrai svarbius dalykus, todėl audito metu paprastai nenustatomi visi tokie dalykai.

IV. AUDITO ATASKAITOS NAUDOJIMO APRIBOJIMAI

Ši audito ataskaita skiriama išskirtinai VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ naudojimui ir negali būti naudojama kitiems tikslams. Ši ataskaita negali būti pateikta jokiai trečiajai šaliai be išankstinio rašytinio UAB „IDG auditoriai“ sutikimo, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytus privalomus audito ataskaitos pateikimo atvejus.

V. AUDITO ATLIKIMO METODIKA, APIMTIS IR LAIKAS

Mes atlikome auditą pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą ir Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes planuotume ir atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų informacijos iškraipymų. Neabejodami Jūsų vadovų bei darbuotojų sąžiningumu ir pasitikėdami Jūsų taikoma vidinės kontrolės sistema, mes ieškojome įrodymų finansinių ataskaitų rinkinyje pateiktiems duomenims pagrįsti. Tuo tikslu mes susipažinome su Įstaigos buhalterinėje apskaitoje naudojamais pirminiais apskaitos dokumentais bei apskaitos

registrais tiek, kiek manėme tai būtina aukščiau mūsų paminėtiems įrodymams surinkti. Atlikdami specialias audito procedūras mes siekėme iki minimumo sumažinti audituoto ataskaitų rinkinio klaidingų teiginių rizikos laipsnį.

Vis dėlto, atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad mūsų atliktas auditinis patikrinimas galėjo nustatyti ne visus trūkumus, kurie galbūt egzistuoja Įstaigos apskaitoje. Primename, kad atsakomybė už adekvačios vidinės kontrolės sistemos palaikymą bei pažeidimų ir apgaulių atvejų nustatymą bei prevenciją tenka Įstaigos vadovams. Mes neprivalėjome specialiai ieškoti sukčiavimo atvejų. Mūsų darbas buvo suplanuotas taip, kad mes galėtumėme pagrįstai tikėtis nustatyti potencialiai galimus finansinių ataskaitų rinkinio klaidingus teiginius, galinčius atsirasti dėl apgaulių ir kitų pažeidimų.

VI. AUDITORIAUS IŠVADOS MODIFIKAVIMO PRIEŽASČIŲ APRAŠYMAS

Už buhalterinės apskaitos tvarkymą bei finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą ir pateikimą atsakinga Įstaigos vadovybė. Tikrinamuoju laikotarpiu Įstaigos direktoriaus pareigas vykdė Žilvinas Šilgalis, vyriausiosios buhalterės – Laima Izokaitienė

Atlikdami auditinį patikrinimą, mes, kaip šito reikalauja Tarptautiniai audito standartai, vadovavomės Įstaigos tęstinės veiklos apskaitoje principu. VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“ finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal veiklos tęstinumo prielaidą.

Kaip paaiškinta mūsų sutartyje, galutinis mūsų darbo tikslas buvo nepriklausomo auditoriaus išvados parengimas. Mūsų atliktas auditas leidžia pareikšti sąlyginę išvadą su dalyko pabrėžimo pastraipa. Tokį mūsų sprendimą lėmė tai, kad Įstaiga atmetė paslaugų tiekėjo UAB „NEG Recycling“ 2021 metų antrą pusmetį išrašytas sąskaitas dėl netinkamai suteiktų paslaugų kokybės. Atmestose sąskaitose nurodyta paslaugų vertė sudarė 641,3 tūkst. eurų be PVM. Įstaiga paslaugų tiekėjui UAB „NEG Recycling“ savo atskirais raštais pripažino, jog per 2021 metų antrą pusmetį tinkamai suteiktų paslaugų vertė sudaro 324,2 tūkst. eurų. Šių sąnaudų Įstaiga apskaitoje neužregistravo. Be to, Įstaiga 2021 metais sumokėjo šiam tiekėjui 308,1 tūkst. eurų už tinkamai suteiktas paslaugas ir užregistravo apskaitoje šią sumą kaip išankstinį apmokėjimą. Mūsų nuomone, Įstaigos finansinės būklės ataskaitoje 2021 m. gruodžio 31 d. išankstiniai apmokėjimai tiekėjams turėtų būti sumažinti 308,1 tūkst. eurų, sukauptos mokėtinos sumos turėtų būti padidintos neapmokėta tinkamomis pripažintų paslaugų vertė - 16,1 tūkst. eurų, taip pat grynasis 2021 metų perviršis turėtų būti sumažintas 324,2 tūkst. eurų suma.

Kita mūsų išvadoje aprašyta išlyga susijusi su tuo, kad Įstaiga yra išnaudojusi visas teises galimybes išspręsti savo naudai ginčą su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija dėl 2013 m. gegužės 23 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo Nr. D1- 378, kurio pagrindu Finansavimo sutartis su ŠRATC buvo nutraukta ir Įstaiga buvo įpareigota grąžinti jai pervestas, nepanaudotas ir banke SNORAS įšaldytas Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšas – 3 901 tūkst. eurų. 2021 12 02 Įstaiga pateikė prašymą skirti civilinėje byloje dėl 3 901 tūkst. eurų grąžinimo teisminę mediaciją. Įstaiga finansinėse ataskaitose nesuformavo atidėjinio būsimiems įsipareigojimams. Mūsų nuomone toks atidėjinys turi būti suformuotas. Jei Įstaiga finansinėse ataskaitose suformuotų tokį atidėjinį, tuomet 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje parodyti įsipareigojimai padidėtų 3 901 tūkst. eurų ir ta pačia suma sumažėtų ankstesnių metų rezultatas.

Dalyko pabrėžimo pastraipoje mes atkreipėme dėmesį į Įstaigos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastraipą „Kita aktuali informacija“, kurioje nurodoma, kad vyksta Įstaigos

ginčai su paslaugų tiekėju „NEG Recycling“ dėl skolų priteisimo. Ieškinių suma 409,5 tūkst. eurų. Kadangi šiuo metu nėra žinoma šių ginčų baigtis, Įstaiga finansinėse ataskaitose nesuformavo atidėjinio būsimiems įsipareigojimams.

VII. FINANSINĖS ATASKAITOS IR PASIŪLYMAI JŲ TOBULINIMUI

Audituotos finansinės ataskaitos yra parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymais, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau–VSAFAS) ir kitais Lietuvos Respublikos norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių buhalterinės apskaitos tvarkymą. Įstaigos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Įstaigos finansinė apskaita tvarkoma pagal Įstaigos vadovo patvirtintą buhalterinės apskaitos sąskaitų planą. Šis planas atitinka LR finansų ministro 2008 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1K-455 patvirtintą Viešojo sektoriaus subjektų privalomąjį bendrą sąskaitų planą.

Įstaigos finansinė apskaita vedama tvarkingai, pateikti dokumentai atspindi ūkines operacijas teisingai ir visiškai, sumų įtraukimas į finansinių ataskaitų rinkinį pagal ataskaitų eilutes atitinka dokumentuose nurodytas.

Įstaigos turtas finansinėje apskaitoje įvertintas vadovaujantis 8 VSAFAS, 12 VSAFAS ir 13 VSAFAS nuostatomis.

VIII. VIDAUS KONTROLĖ

Atlikdami finansinių ataskaitų rinkinio auditą, aiškinomės apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tvarką ir procedūras, kurias taiko Įstaigos administracijos vadovai, kad užtikrintų veiksmingą vadovavimą verslui, įskaitant valdymo politiką, turto apsaugą, klaidų ir apgaulės galimybės išankstinį nustatymą ir prevenciją, apskaitos registrų teisingumą ir išbaigtumą bei patikimos finansinės informacijos parengimą laiku. Įstaigos vidaus kontrolės sistema mums suteikė galimybę numatyti tinkamas audito procedūras, kad pasiektume audito tikslus.

Įstaigos vidaus kontrolės sistema – tai visuma koordinuotų būdų ir priemonių, naudojamų Įmonės turtui apsaugoti, apskaitos teisingumui ir numatytai valdymo politikai užtikrinti. Vidaus kontrolės sistema susideda iš tam tikrų elementų.

- Kontrolės aplinka. Šis elementas nusako, kaip vadovybė prižiūri darbą, kokios darbuotojų atsakomybės ribos, kokie naudojami pareigų ir atsakomybės paskirstymo metodai, ar jie siejami su bendrovės veiklos tikslais, operacijų funkcijomis.

Įstaigos darbuotojų darbas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Įstaigos įstatais, vidaus darbo tvarkos reglamentu, pareigybinėmis instrukcijomis, direktoriaus įsakymais ir sprendimais.

Apskaitos vedimo procedūros yra formalizuotos.

- Kontrolės procedūros. Bendriausios kontrolės procedūros yra šios:
 - įgaliojimų suteikimas atlikti ūkines operacijas;
 - tinkamas pareigų atskyrimas;
 - adekvačių dokumentų ir duomenų bazės sukūrimas bei naudojimas;
 - veiklos tikrinimas ir įvertinimas.

- Apskaitos sistema. Įstaigos sukurta apskaitos sistema tenkina šiuos sistemos reikalavimus:
 - apskaitos dokumentuose fiksuojamos visos atliktos operacijos;
 - atliktos operacijos teisingai atvaizduojamos apskaitos dokumentuose;
 - visos operacijos fiksuojamos laiku;
 - visos operacijos sankcionuotos ir t.t.
- Turto apsaugos sistema. Turto apsaugai skiriamas reikiamas dėmesys. Taip pat turto apsaugą užtikrina tinkama turto apskaita ir nustatyta tvarka atliekama jo inventorizacija.

Įstaigoje patvirtintos tvarkos ir taisyklės veikia, suformuota pakankamo lygio vidinės kontrolės sistema, užtikrinanti komercinės rizikos kontrolę, kadrių politikos nustatymą, turto saugumą, savalaikį ir teisingą ūkinių operacijų registravimą apskaitoje bei atvaizdavimą finansinėse ataskaitose.

IX. PASTEBĖJIMAI DĖL SPECIFINIŲ REIKALAVIMŲ, NUSTATYTŲ ATSKIRUOSE TEISĖS AKTUOSE, LAIKYMO SI

Norime atkreipti dėmesį, jog Pelną mokesčio įstatyme numatyta, kad pelno nesiekiančios organizacijos pelno mokestį moka nuo ūkinės komercinės veiklos pajamų. Apskaičiuojant mokestinio laikotarpio pelno mokestį, pelno nesiekiančių organizacijų ūkinės komercinės veiklos pajamoms nepriskiriamos gautos pajamos iš veiklos, vykdomos tenkinant viešuosius interesus, kurios skiriamos tokiai veiklai finansuoti. Veiklai, vykdomai tenkinant viešuosius interesus, priskiriama pelno nesiekiančių vienetų visuomenei naudinga veikla mokslo, kultūros, švietimo, meno, religijos, sporto, sveikatos apsaugos, socialinės globos ir rūpybos, aplinkos apsaugos ir kitose visuomenei naudingomis ir nesavanaudiškomis pripažįstamose srityse.

Vadinasi, pelno nesiekiančių vienetų pajamos nepriskiriamos ūkinės komercinės veiklos pajamoms, jeigu tenkinamos dvi sąlygos:

- jeigu pajamos gautos iš įstatuose numatytos visuomenei naudingos veiklos, kurios tikslas tenkinti viešuosius interesus,
- tos pajamos skiriamos įstatuose numatyta tokiai veiklai finansuoti.

X. KITI ĮSTAIGOS VALDYMO SVARBŪS DALYKAI

Finansinė rodiklių analizė padeda atskleisti įmonės vidaus resursus ir priimti racionalius ekonominius sprendimus. Pateikiame VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras 2020 - 2021 metų ūkinės veiklos rodiklių palyginamąją analizę.

Trumpalaikio mokumo rodikliai parodo, ar įstaiga pajėgi vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus.

1 lentelė

Trumpalaikio mokumo rodikliai

Rodikliai	Skaičiavimo metodika	2020 m.	2021 m.
Bendrasis trumpalaikio mokumo koeficientas	$BTMK = \frac{\text{Trumpalaikis turtas}}{\text{Trumpalaikiai įsipareigojimai}}$	1,21	2,36
Greitojo trumpalaikio mokumo koeficientas	$GTMK = \frac{\text{Trumpalaikis turtas} - \text{atsargos}}{\text{Trumpalaikiai įsipareigojimai}}$	1,20	2,34

Absoliutaus trumpalaikio mokumo koeficientas	$ATMK = \frac{Pinigai}{Trumpalaikiai \text{ įsipareigojimai}}$	0,54	1,07
Trumpalaikio įsiskolinimo koeficientas	$TJK = \frac{Trumpalaikai \text{ įsipareigojimai}}{Turtas}$	0,19	0,13

Norint išlaikyti finansinę pusiausvyrą ir laiku įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus, pageidautina, kad trumpalaikis turtas bent 2 kartus viršytų trumpalaikius įsipareigojimus. Egzistuojantis rodiklio saugumo „slenkstis“, kurio nereikėtų peržengti, teigia, kad įstaiga yra moki tik tada, kai rodiklis viršija 1,2 absoliutinę reikšmę.

Statistikos departamento rodiklių vertinimo metodikoje nurodoma, kad greitojo trumpalaikio mokumo rodiklis lygus 1,0 laikomas labai geru ir kad jis neturėtų būti mažesnis kaip 0,5, tačiau praktikoje orientacinio rodiklių vertinimo lentelėje nurodyta, kad didesnis už 1,0 rodiklis vertinamas patenkinamai. Nacionalinės vertybinių popierių biržos (NVPB) vertinimo metodikoje teigiama, kad koeficientas turėtų svyruoti apie 1.

Absolūtus trumpalaikis įstaigos mokumas rodo, kiek trumpalaikių įsipareigojimų įstaiga gali padengti pinigais. 2021 metų pabaigoje VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras savo turimais pinigais galėjo padengti 107 proc. savo trumpalaikių įsipareigojimų.

Trumpalaikio įsiskolinimo koeficientas rodo, kad 2021 metais 13 proc. įstaigos turto buvo finansuojama trumpalaikėmis skolomis. Statistikos departamento duomenimis, šis rodiklis vertinamas labai gerai, jei yra mažesnis negu 5 procentai, gerai – jei mažesnis kaip 30 procentų, patenkinamai – jei mažesnis negu 60 procentų, o jei didesnis nei 60 procentų – nepatenkinamai. Šiuo požiūriu Įstaigoje veikiama remiantis gera turto politika, palaikant vidutinės rizikos sprendimus.

XI. KITI FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO SUTARTYJE NUMATYTI DALYKAI

Pagrindinė audito sutarties užduotis yra 2021 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditas. Kitų audito sutartyje numatytų dalykų nėra.

Primename, kad už čia išsakytas pastabas mes nesame atsakingi jokioms kitoms įmonėms, fiziniams asmenims ar valdžios institucijoms.

Tikimės, kad mūsų išsakytos pastabos bus naudingos toliau vykdant Jūsų veiklą.

Šiauliai

UAB „IDG auditoriai“

Audito įmonės pažymėjimo Nr.001208

Auditorė Gražina Ribinskienė

Auditoriaus pažymėjimo Nr.000234